

تجلیل و بزرگداشت از پیشکسوت حوزه آکوستیک و ارتعاشات

مرحوم استاد دکتر غلامعلی لیاقتی

بنیان‌گذار و پدر علم و مهندسی آکوستیک در ایران

تهیه و تنظیم: دکتر عباس رهی
 دبیر اجرایی هشتمین کنفرانس بین‌المللی آکوستیک و ارتعاشات
 دانشگاه شهید بهشتی، دانشکده مهندسی مکانیک و انرژی

هشتمین کنفرانس بین‌المللی آکوستیک و ارتعاشات (ISAV 2018) با همکاری انجمن آکوستیک و ارتعاشات ایران و دانشکده مهندسی مکانیک و انرژی دانشگاه شهید بهشتی، در روزهای سه‌شنبه و چهارشنبه مورخ ۱۳ و ۱۴ آذرماه سال ۱۳۹۷، در محل پردیس فنی و مهندسی شهید عباسپور دانشگاه شهید بهشتی برگزار شد.

در مراسم اختتامیه کنفرانس ۱۳۹۷، یکی از بخش‌های مهم، معرفی و تقدیر از پیشکسوت حوزه آکوستیک و ارتعاشات، بنیان‌گذار و پدر علم آکوستیک در ایران، مرحوم دکتر غلامعلی لیاقتی بود که از طرف انجمن آکوستیک و ارتعاشات ایران و دانشکده مهندسی مکانیک و انرژی دانشگاه شهید بهشتی، از خانواده ایشان قدردانی به عمل آمد.

در ادامه خلاصه‌ای از زندگی‌نامه و خدمات ارزشمند مرحوم دکتر غلامعلی لیاقتی که از طرف انجمن آکوستیک و ارتعاشات ایران به عنوان پیشکسوت در این زمینه، در هشتمین دوره برگزاری کنفرانس آکوستیک و ارتعاشات انتخاب شده‌اند، آمده است:

۱. زندگی نامه، تحصیلات، سوابق آموزشی و پژوهشی استاد:

مرحوم استاد دکتر غلامعلی لیاقتی در پاییز ۱۳۰۷ در تهران متولد شد. مرحوم استاد غلامعلی لیاقتی تحصیلات ابتدایی و دبیرستان خود را به ترتیب در دبستان ترغیب و البرز تهران گذراند.

ایشان در سال ۱۳۳۳ با رتبه اول در هنرهای عالی وقت در رشته مهندسی برق فارغ‌التحصیل شد و در سال ۱۳۳۶ خورشیدی با کسب بورسیه (دانشجوی رتبه اول) برای ادامه تحصیلات به کشور آلمان سفر کرد. او موفق به اخذ فوق لیسانس الکتروتکنیک در سال ۱۳۳۷ از کالسرروه آلمان و اخذ مدرک دکتری در سال ۱۳۴۱ زیر نظر پروفیسور مانکه از دانشگاه فنی مونیخ آلمان شد. لازم به ذکر است که عنوان رساله دکتری ایشان "جهت یاب آکوستیکی (صوتی) - یک دستگاه اندازه گیری جدید برای مطالعات علمی درباره میدان‌های صوتی" بوده است و سپس ایشان پس از تحصیلات تکمیلی به ایران بازگشتند.

از سوابق آموزشی مرحوم استاد غلامعلی لیاقتی می‌توان به تدریس در رشته‌های آکوستیک، آکوستیک در معماری، الکتروآکوستیک، آنتن‌ها، اتصالات تلفن (سوئیچینگ)، شنوایی‌سنجی، و مخابرات در دانشگاه‌هایی از جمله دانشگاه شهید بهشتی، صنعتی امیرکبیر (پلی تکنیک تهران)، صنعتی خواجه نصیرالدین طوسی، علم و صنعت، دانشکده فنی دانشگاه تهران، انستیتو تکنولوژی تهران، دانشکده صدا و سیما، و دانشگاه علوم پزشکی ایران اشاره کرد.

همچنین از سوابق پژوهشی و تجربیات کاری استاد مرحوم غلامعلی لیاقتی می‌توان به موارد زیر اشاره کرد:

- برگزارکننده همایش تخصصی آکوستیک معماری با همکاری صدا و سیما
- یکی از مدیران نهمین کنگره آکوستیک ۱۹۷۷ در شهر مادرید اسپانیا
- روش اندازه‌گیری نوفه در ساختمان‌ها
- روش اندازه‌گیری زمان واخنش در یک فضای بسته
- اندازه‌گیری ضریب جذب صوتی برخی از مواد متخلخل
- بررسی آفت صوتی دیوارهای سبک
- پیش‌نویس آیین‌نامه صدابندی در ساختمان‌ها
- صدابندی ساختمان‌ها در برابر آزار غوغا
- ضوابط و مقررات صدابندی در ساختمان‌ها
- گزارش پروژه عایق‌بندی صدا و کنترل نوفه در ساختمان‌ها
- استاندارد روش اندازه‌گیری صدابندی اجزاء ساختمانی
- بررسی تراز نوفه ترافیک در شهرک اکباتان و آپارتمان‌های آن
- همکاری پژوهشی با مرکز تحقیقات راه، مسکن و شهرسازی

مرحوم دکتر غلامعلی لیاقتی پروژه‌ها و همچنین طراحی آکوستیکی متعددی را در داخل کشور انجام داده‌اند که در زیر به برخی از آنها اشاره می‌شود:

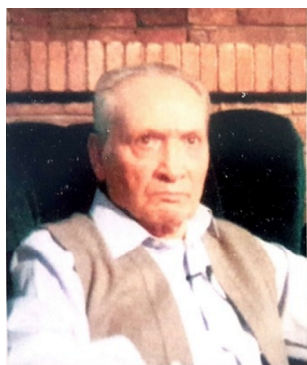
- اصلاح کیفیت آکوستیکی تالار وحدت در سال ۱۳۴۶
- مشاور طرح‌های سالن فرهنگسرای نیاوران
- طرح استودیوهای رادیو و تلویزیون
- طراحی آکوستیکی استودیو بل
- طراحی آکوستیکی تالار اندیشه و فرهنگسرای ارسباران
- طراحی آکوستیکی تالار فروزان در بخش ۱۸ تهران
- طراحی آکوستیکی تالار دور حرم امام رضا (ع)
- تالار اندیشه و فرهنگسرای ارسباران
- تالار فروزان در بخش ۱۸ تهران
- تالار دور حرم امام رضا (ع)
- استودیوهای رادیو ایران در میدان ارگ

نمایی از تالار وحدت

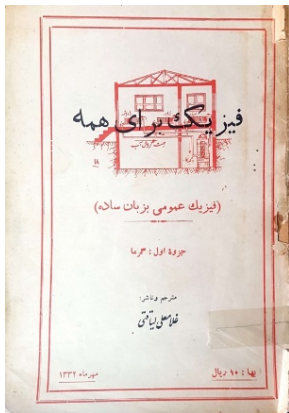
در ضمن گوشه‌ای از تجربیات کاری استاد، به شرح زیر است:

- استخدام شرکت تلفن در سال ۱۳۳۴ و ادامه کار پس از بازگشت به ایران در سال ۱۳۴۲
- محقق لابراتوار زیمنس در طی اقامت در آلمان ۱۳۳۹-۱۳۴۱
- اولین مدیر ایرانی طرح‌های شرکت تلفن
- مدیر توسعه و مهندسی شرکت مخابرات
- همکاری با سازمان صدا و سیما
- طرح نوسازی اطلاعات تلفنی (شماره ۱۱۸)
- عضو اصلی هیأت مدیره شرکت مخابرات
- محقق در مرکز تحقیقات مخابرات
- مؤسس انجمن آکوستیک دانان ایران
- یکی از مؤسسين آزمایشگاه آکوستیک مرکز تحقیقات ساختمان و مسکن
- عضو کمیته و مشاور مرکز تحقیقات ساختمان و مسکن
- همکاری با مرکز حفاظت و بهداشت کار
- رئیس بخش علوم دانشکده مخابرات (دانشگاه خواجه نصیرالدین طوسی فعلی) سال ۱۳۵۶
- رئیس مدرسه عالی تلویزیون

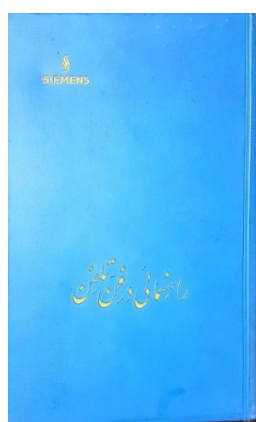
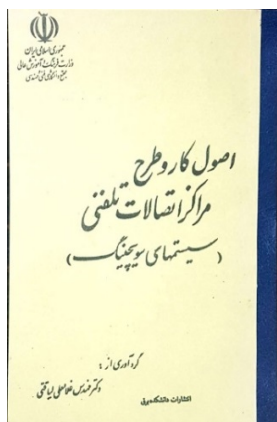
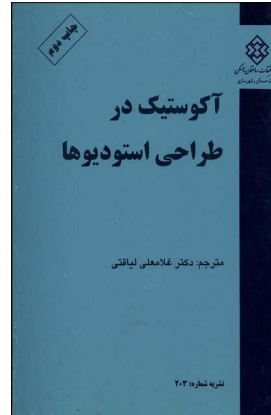
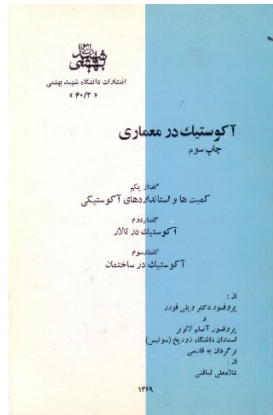
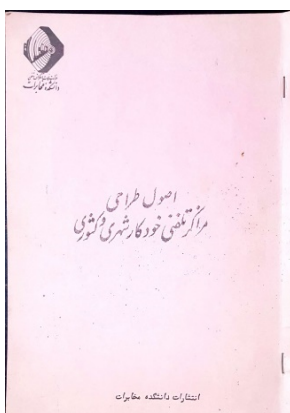

آزمایشگاه آکوستیک مرکز تحقیقات ساختمان و مسکن

مرحوم استاد غلامعلی لیاقتی دارای ترجمه‌ها و تألیف‌های متعددی نیز هستند که در زیر به برخی از آنها اشاره شده است:

- ترجمه کتاب فیزیک برای همه (فیزیک عمومی به زبان ساده)، ۱۳۳۲
- ترجمه کتاب راهنمایی در فن تلفن، ۱۳۴۰
- تألیف کتاب فن تلفن سویچینگ، ۱۳۶۱
- سیستم‌های سویچینگ و اصول طراحی و محاسبه مدارهای مراکز تلفنی خودکار شهری و کشوری، (۱۳۵۵ هجری خورشیدی و تجدید چاپ ۱۳۶۰)
- تألیف کتاب الکتروآکوستیک کاربردی، ۱۳۵۹
- ترجمه کتاب آکوستیک در معماری، ۱۳۴۹
- ترجمه کتاب آکوستیک در طراحی استودیوها، ۱۳۷۴

همچنین استاد در دوران حیات خود، به کرات مورد تجلیل و قدردانی قرار گرفتند که برخی از آنها به شرح زیر می‌باشد:

- چهره ماندگار کشور در سال ۱۳۸۰
- تقدیر و تشکر از زحمات استاد در افتتاح مجدد استودیو بل در سال ۱۳۸۷
- بزرگداشت در دانشگاه شهید بهشتی در سال ۱۳۷۷

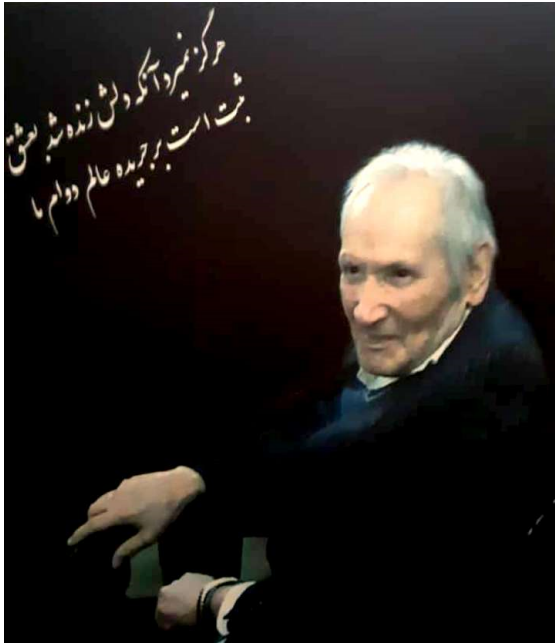
- بزرگداشت در کنفرانس برق در دانشگاه صنعتی خواجه نصیر در سال ۱۳۷۷
- بزرگداشت در دانشگاه صنعتی خواجه نصیر در سال ۱۳۷۷
- بزرگداشت کانون مهندسان معمار دانشگاه علم و صنعت ایران در سال ۱۳۸۳
- تجلیل و قدردانی از بیش از نیم قرن زحمات استاد در علم آکوستیک، (دانشگاه شهید بهشتی)

همچنین جناب آقای دکتر هادی ندیمی ریاست محترم وقت دانشگاه شهید بهشتی و جناب آقای دکتر رضا امراللهی ریاست محترم وقت دانشگاه صنعتی خواجه نصیرالدین طوسی در مراسم‌های متعددی از زنده یاد استاد غلامعلی لیاقتی تجلیل کردند.

از اخلاق و منش بارز استاد می‌توان به وطن‌پرستی ایشان (بازگشت به میهن پس اخذ مدرک دکتری برای خدمت به ایران، علی‌رغم پیشنهادهای متعدد برای کار و اقامت در آلمان)، تواضع، عشق به کار و تدریس، آرامش و ادب، و بی‌توجهی به زرق و برق دنیا اشاره کرد.

مرحوم غلامعلی لیاقتی در سال ۱۳۸۸ به رحمت ایزدی پیوست و جامعه علمی و فرهنگی از وجود بنیان‌گذار و پدر علم آکوستیک ایران بی‌بهره ماند. پیکر مبارک این استاد بزرگوار در بهشت زهرا (س) به خاک سپرده شد.

بعد از رحلت زنده یاد غلامعلی لیاقتی، مرکز تحقیقات راه، مسکن و شهرسازی طی مراسمی نیز از خدمات و زحمات این استاد گرانقدر قدردانی نمودند.

گفته شده است که یکی از آخرین سخنان و وصیت‌های جالب این استاد فرزانه این بود که "الان تعداد کسانی که در رشته آکوستیک کار می‌کنند به اندازه انگشتان یک دست بیشتر نیست و امیدواریم در آینده افراد دیگری که به این علم علاقه‌مندند وارد این عرصه شوند و در این میدان فعالیت کنند"، و حال خداوند متعال را شاکریم و بسیار خوشحالیم که وصیت استاد، امروز با حضور گرم و فعال

دانشجویان و اساتید بسیاری که در کنفرانس‌های سالیانه بین‌المللی آکوستیک و ارتعاشات شرکت می‌کنند، محقق شده است.

۲. تشکر و قدردانی

مراتب تشکر و قدردانی خود را از جناب آقای دکتر هومان لیاقتی ریاست محترم پردیس فنی و مهندسی دانشگاه شهید بهشتی برای همکاری و در اختیار گذاشتن اطلاعات مورد نیاز، و همچنین از کمک و یاری دانشجویان محترم کمیته اجرایی دانشجویی هشتمین کنفرانس بین‌المللی آکوستیک و ارتعاشات برای مرتب‌سازی و جمع‌آوری مطالب اعلام می‌داریم.